

Er det politisk interesse i Norge for alternativer til dyreforsøk?

styreleder Bente Bergersen, Norecopa, & professor Adrian Smith, Forsøksdyravdelingen, Norges veterinærhøgskole

Den 24. april markeres av dyrevernbewegelsen over hele verden som Forsøksdyrenes Dag. I juni i år kan Norge markere 5-års dagen for den siste stortingsmeldingen om dyrehold og dyrevelferd. Meldingen påpeker det høye antallet forsøksdyr som brukes i Norge. Nesten 3 millioner dyr ble brukt i forskningen i 2006: 724.000 av disse er definert som forsøksdyr og de resterende ble brukt til formål som faller utenfor definisjonen av dyreforsøk. Tallene for 2007 er ikke tilgjengelige ennå, men vil trolig ligge på samme nivå. Da meldingen ble presentert for Stortinget, etterlyste Næringskomiteén et statlig, politisk uavhengig pengefond etter svensk modell som kunne brukes til forsknings- og utviklingsarbeid på alternativer til dyreforsøk. Den svenske staten har i mange år bevilget millionbeløp til dette formål, mens Norge har aldri hatt et slikt fond.

I oktober 2007 ble det etablert en ny organisasjon med formål å støtte innføringen av alternativer i videste forstand (det som ofte kalles for “de 3 R’ene”: Replacement, Reduction, Refinement). Organisasjonen heter Norecopa (www.norecopa.no). Norecopa skal være en nasjonal konsensusplattform for alternativer, med representanter fra alle de fire interessepartene rundt dyreforsøk (forvaltningen, forskningen, industrien og dyrevernbewegelsen). Norecopa skal være et kompetansesenter for alternativer, fremme innføringen av alternativer og bidra til enighet om hvilke standarder vi ønsker i Norge for forskning på dyr.

I samarbeid med forvaltningen og forskningen, arrangerer Norecopa et internasjonalt møte i mai om forskning på ville dyr. Et lignende konsensummøte om forskning på fisk ble arrangert i 2005 av den midlertidige plattformen, som ble drevet av Norges veterinærhøgskole i to år før Norecopa ble etablert. Forskning på vilt og fisk er gode eksempler på områder hvor det er naturlig at Norge spiller en ledende internasjonale rolle innenfor dyrevelferd, siden vi har lange tradisjoner for å drive denne virksomheten.

Den statlige tildelingen til Norecopa er dessverre slik at organisasjonen ikke har mulighet til å drive egenforskning på alternativer. I lys av de enorme inntektene som Norge innkasserer fra salg av oppdrettsfisk, en næring som har hatt stort utbytte av dyreforsøk, er det ekstra ille at det ikke finnes øremerkede midler i Norge til et fond for utvikling av alternativer. Det er nå 14 europeiske land som har en nasjonal plattform lik Norecopa (Norge var det nest siste landet som fikk en plattform). Mange av disse utlyser midler til forskning på alternativer. Det er på høy tid at velferden hos forsøksdyr i Norge ble sikret gjennom en årlig og politisk uavhengig tildeling til et fond, gjerne i samarbeid med Norges forskningsråd.